

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Кафедра геодезії, землевпорядкування та кадастру

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
методичної роботи

_____ проф. В. В. Костін

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

галузь знань 19 – «Архітектура та будівництво»
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр і назва спеціалізації)

факультет природничих наук
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни «Кадастр природних ресурсів» для студентів за галузі знань галузь знань 19 – «Архітектура та будівництво» спеціальності 193 – «Геодезія та землеустрій»

„___” _____, 2020 року. – 11 с.

Розробник: канд. біол. наук, доцент Гальченко Н. П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру

Протокол від “ 26 ” вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру

_____ проф. В. В. Артамонов

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 року

Схвалено методичною комісією КрНУ за спеціальністю 193 – «Геодезія та землеустрій».

Протокол від “ 26 ” вересня 2020 року № 1

Голова

(підпис)

(Артамонов В.В.)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій»	за вибором	
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)		
Модулів – -	Спеціальність: «Землеустрій та кадастр»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		10-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік, технологія проведення контролю – бальна, рейтингова шкала – 100 балів	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 / 46;

для заочної форми навчання – 8 / 82.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – це ознайомлення студентів зі значенням природних ресурсів у житті людини, структурою природно-ресурсного потенціалу України, вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів держави та методів їх обліку і оцінки з метою отримання достовірних і необхідних даних про їх правовий природний та господарський стан для організації раціонального використання та охорони, ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами, що регламентують функціонування кадастрів природних ресурсів.

Завдання – вивчення структури природно-ресурсного потенціалу України; складових частин кадастрів природних ресурсів та завдань, які вони виконують; ознайомлення з просторовими закономірностями розміщення природних ресурсів України, їхніми кількісними та якісними характеристиками; ознайомлення з методами складання і ведення кадастрів природних ресурсів; вивчення нормативно-правових засад використання природно-ресурсного потенціалу України; вивчення сучасного стану кадастрів природних ресурсів та їх ролі у організації раціонального використання природно-ресурсного потенціалу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати:** теоретичні основи кадастру природних ресурсів; нормативно-правову базу, яка забезпечує здійснення кадастру природних ресурсів; методичні особливості ведення окремих кадастрів природних ресурсів; сучасні методи оцінки природних ресурсів;
- **вміти:** визначати основні категорії природних ресурсів; зображати територіальні закономірності природних ресурсів на планово-картографічній основі; користуватися звітними та статистичними матеріалами Держгеокадастру України; виділяти розташування обмежень щодо використання земельних ділянок; визначати кадастровий номер земельної ділянки; читати кадастровий план земельної ділянки; виділяти та аналізувати основні характеристики водного, лісового та інших видів кадастрів; проводити природно-ресурсну регламентацію використання територій для встановлення екологічно обґрунтованих видів режимів її використання, лімітування і ліцензування природокористування.

1. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ КАДАСТРУ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Тема 1. Загальні положення до кадастру природних ресурсів

Загальні поняття природних ресурсів. Поняття про вичерпні та невичерпні природні ресурси. Система кадастрів природних ресурсів. Регіональні кадастри природних ресурсів. Використання ГІС-технологій при створенні регіональних кадастрів природних ресурсів.

Тема 2. Державний земельний кадастр

Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру. Земельний фонд України. Зміст і призначення державного земельного кадастру. Види і принципи ДЗК. Методологічні основи ДЗК. Порядок ведення і сучасний стан ДЗК. Земельні ресурси та їх категорії. Земельна ділянка як основна земельно-кадастрова одиниця. Угіддя як елемент земельного кадастру.

Тема 3. Лісовпорядкування, державний облік лісового фонду, державний лісовий кадастр

Лісовий фонд, як об'єкт лісового кадастру. Виникнення та розвиток лісового кадастру. Нормативно-правове забезпечення лісового кадастру. Суть і загальні положення лісового кадастру. Принципи ведення лісового кадастру. Завдання державного обліку лісів і державного лісового кадастру. Порядок ведення державного обліку лісів і державного лісового кадастру. Суть і загальні положення районування території. Лісорослинне, геоботанічне, лісгосподарське та геоботанічно-лісівниче районування. Типологічні класифікації лісів. Поділ лісів на групи та віднесення їх до категорії лісистості. Поняття та критерії бонітування лісів та їх таксація.

Тема 4. Державний водний кадастр

Водні ресурси як об'єкт водного кадастру. Нормативно-правове забезпечення водного кадастру. Суть і загальні положення водного кадастру. Принципи, завдання та призначення водного кадастру. Класифікація рік. Озера, водосховища та ставки. Підземні води. Класифікація водокористування. Інформаційне забезпечення водного кадастру. Якісні характеристики водних ресурсів. Організація ведення ВК. Складові частини водного кадастру (реєстрація водокористувань, облік кількості і якості вод, облік використання вод).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КАДАСТР ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Тема 5. Кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Кадастр природно-заповідного фонду. Склад документації кадастру. Організація ведення кадастру та строки подання матеріалів. Вимоги до складання форм кадастру.

Тема 6. Кадастр мінеральних ресурсів

Особливості мінерально-сировинної бази. Законодавчо-правова база ведення кадастру мінеральних ресурсів. Поняття та терміни. Загальні положення до ведення кадастру мінеральних ресурсів. Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Основи кадастру природних ресурсів								
Тема 1. Загальні положення до кадастру природних ресурсів	10	4	-	6	10	-	-	10
Тема 2. Державний земельний кадастр	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 3. Лісовпорядкування, державний облік лісового фонду, державний лісовий кадастр	12	2	4	6	12	2	2	8
Тема 4. Державний водний кадастр	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	44	10	8	26	44	2	2	40
Змістовий модуль 2. Кадастр природно-ресурсного потенціалу України								
Тема 5. Кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	20	4	6	10	20	2	2	16
Тема 6. Кадастр мінеральних ресурсів	12	2	-	10	18	-	-	18
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	20	38	2	2	34
Усього годин	76	16	14	46	82	4	4	74

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	2	3	4
1	Кадастрова структуризація території України	2	-
2	Порядок ведення державного лісового кадастру	4	2
3	Склад даних кадастру використання водних ресурсів	4	-
4	Організація та ведення кадастру земель природно-заповідного фонду	4	2
	Усього	14	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	2	3	4
1.	Вивчення матеріалів з тематики курсу лекцій	46	74
2.	Підготовка до практичних занять та оформлення звіту	10	4
3.	Забезпечення семестрового контролю	4	4
	Разом	60	82

7. Методи навчання

У процесі освоєння дисципліни використовуються з'ясувально-ілюстративний і дослідницький методи з такими формами роботи, як лекція, практичні заняття, робота з літературою в бібліотеках та Інтернеті.

- За джерелом інформації – словесні, наочні та практичні;
- за рівнем включення у пізнавальну самостійну діяльність – пояснювально-ілюстративний і дослідницький;
- за компонентами навчальної діяльності – організація, стимулювання, контроль і оцінка знань студента.

8. Методи контролю

Оцінюється навчальна діяльність студента за наступними напрямками:

- робота на лекції (контроль відвідування, ведення конспекту лекцій);
- поточний і підсумковий контроль знань: опитування, тестування і виконання модульних контрольних робіт;

- робота на практичних заняттях: контроль відвідування, підготовка до заняття, наявність конспекту і захист практичних занять;

Студент допускається до модульних контрольних робіт за умови повного виконання навчальної програми відповідного змістового модуля – виконання й захисту практичних занять, опрацювання всіх тем лекційного курсу.

Студент, який не має пропусків лекційних занять і оформив конспект лекцій за програмою дисципліни (із самостійними питаннями) отримує 10 балів. Пропущені лекційні заняття студент опрацьовує самостійно, з виконанням і захистом рефератів за темою пропущених занять (кількість рефератів відповідає кількості пропусків занять).

Якщо студент за результатами поточного та підсумкового контролю набрав менше ніж 60 балів, він зобов'язаний доопрацювати навчальний план. Якщо студент пропустив більше 50 % усіх занять, то він не може отримати за семестр у цілому більше 60 балів.

9. Розподіл балів, що отримують студенти

Денна форма навчання

Вид занять	Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	
Лекції	Робота на лекції (контроль відвідування)						5
	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	
	Робота на лекції (ведення конспекту лекцій)						5
	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	0,5	
Практичні заняття	10		5	5	10		30
Поточний контроль: 1) модульні контролю № 1 і № 2	40				20		60
Усього							100

T1, T2 ... T8 – теми лекцій змістовних модулів.

Заочна форма навчання

Вид занять	Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	
Лекції	Робота на лекції (контроль відвідування)						5
	3			2			
	Робота на лекції (ведення конспекту лекцій)						5
	3			2			
Практичні заняття	15			15			30
Поточний контроль: 1) модульні контролю № 1 і № 2	40				20		60
Усього							100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Базова

1. Водний кодекс України від 06 черв. 1995 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/213/95>.
2. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник / за заг. ред. М.Д.Гродзинського, М. П. Стеценка. Київ : Наукова думка, 2003, 306 с.
3. Земельний Кодекс України від 25 жовт. 2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Лісовий кодекс України від 21 січн. 1994 р. URL: <http://rada.gov.ua/laws/show/лісовий>.
5. Про затвердження Інструкції «Про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів» : Наказ Державного комітету лісового господарства від 01 жовт. 2010 р. № 298. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1267-10>.
6. Інструкція про зміст та складання документації державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду України : Наказ Мінприроди України від 16 лют. 2005 р. № 67. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0298-05>.
7. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 337 від 30.12.2015 р. «Про затвердження форм адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 11-зем, 12-зем, 15-зем, 16-зем) та Інструкцій щодо їх заповнення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0133-16#Text>.
8. Положення про регіональні кадастри природних ресурсів, затверджене постановою Кабміну України від 28.12.2001 № 1781. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1781-2001-п#Text>.

9. Порядок інформаційної взаємодії між кадастрами та інформаційними системами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 черв. 2013 р. № 483. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2013-п>.

10. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів) : Постанова КМУ від 23 лист. 2011 р. № 1278. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/413-96>.

11. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення : Постанова КМУ від 16 лист. 2016 р. № 831. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-п>.

12. Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України : Указ Президента України від 08 жовт. 2014 р. № 521. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-п>.

13. Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України : Постанова КМУ від 21 січ. 2015 р. № 32. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32-2015-п>.

14. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07 лип. 2011 р. № 3613-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/> про державний земельний кадастр.

15. Про затвердження Порядку адміністрування Державного земельного кадастру : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства від 27 груд. 2012 р. № 836. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0153-13>.

16. Про затвердження Порядку ведення державного водного кадастру : Постанова КМУ від 08 квіт. 1996 р. № 413. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/413-96>.

17. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру : Постанова КМУ від 17 жовт. 2012 р. № 1051. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012>.

18. Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів : Постанова КМУ від 20 черв. 2007 р. № 848. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-2007>.

19. Про затвердження Порядку ведення державного обліку водокористування : наказ Міністерство екології та природних ресурсів України від 16 бер. 2015 р. № 78. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0382-15>.

20. Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 25 лист. 2016 р. № 489. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16>.

21. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок : Постанова КМУ від 16 трав. 2007 р. № 733. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1267-10>.

22. Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення : Постанова КМУ від 12 груд. 1994 р. № 827. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP940827.html.

23. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16 черв. 1992 р. № 2456-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>.

24. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 черв. 1991 р. № 1264-ХІІ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

25. Євстігнєєв А. С. Правове регулювання ведення державного лісового кадастру та обліку лісів як засіб забезпечення екологічної безпеки. *Форум права*. 2010. № 4. С. 354–359. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10eaczeb.pdf>.

26. Хавар Ю. С. Організаційно-технічне забезпечення функціонування кадастру земель лісогосподарського призначення : автореф. дис. на здобуття ступеня к-та техн. наук : 05.24.04. Львів, 2012. 20 с.

Допоміжна

1. Кадастрове зонування територій у контексті нової адміністративно-територіальної реформи / І. Перович, Д. Кереуш // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва, випуск II (30), 2015. С.47–52.

2. Рябчій В.А. Проблема стиковки меж суміжних земельних ділянок у черговому кадастровому плані міст / В. А. Рябчій, В. В. Рябчій // *Науковий вісник НГУ*. 2009. № 1. С. 32–36.

3. Рябчій В. А. Аналіз змісту і призначення кадастрового плану / В. А. Рябчій, В. В. Рябчій // URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle>.

4. Трегуб М.В. Формування просторової інформації для державного земельного кадастру: монографія // М. В. Трегуб; М-во освіти і науки України; Нац. Гірн. ун-т. Д. : НГУ, 2014. 136 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Електронний курс «Кадастр природних ресурсів». Онлайн-система навчання КрНУ [Електронний ресурс] / Н. П. Гальченко. URL: <http://krnu.org/course/view.php?id=324> (спосіб зарахування – самореєстрація).

2. Електронний репозитарій КрНУ імені Михайла Остроградського. Методичне забезпечення з дисципліни «Кадастр природних ресурсів». URL: http://document.kdu.edu.ua/met_sp_bak.php?spec=193.

3. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: <https://land.gov.ua/>.